

Zespół ds. Murali rozpoczął nową kadencję

2025-04-17

W marcu Zespół ds. Murali rozpoczął oficjalne prace w ramach kolejnej, dwuletniej kadencji, jako zespół zadaniowy, działający na mocy zarządzenia prezydenta Krakowa.

Działanie Zespołu ds. Murali

Zespół realizuje założenia polityki muralowej miasta Krakowa, która została wypracowana w 2021 roku. Jednym z głównych zadań prowadzonych przez zespół jest przyjmowanie i opiniowanie wniosków nt. murali. Od 1 stycznia tego roku zakres ten jest realizowany przez Biuro Architekta Miasta.

Jednym z głównych celów stworzenia polityki muralowej była potrzeba lepszego zarządzania istniejącym zasobem muralowym, zapobieganie powstawaniu prac słabych jakościowo i technicznie, przeciwdziałanie nadprodukcji murali komercyjnych oraz lepsze kreowanie przestrzeni miasta, zachowując równoczesną dbałość o związek projektu z kontekstem miejsca, w którym powstaje.

Głównym trzonem Zespołu ds. Murali są zewnątrzni eksperci – artyści, krytycy sztuki, kuratorzy wystaw, muzealnicy, badacze sztuki ulicznej, przewodnicy miejscy oraz przedstawiciele niektórych wydziałów i jednostek miejskich, które w swoich zakresach stykają się z problematyką dotyczącą tworzenia murali bądź wydają pozwolenia lub uzgodnienia na ich realizację.

W toku 3-letniej działalności zespołu została wypracowana procedura dotycząca przyjmowania i opiniowania wniosków o wydanie opinii na temat muralu wraz z opracowaniem wzoru wniosku, oraz rekomendacje w zakresie umieszczania informacji reklamowych na muralach, zgodnych z zapisami uchwały krajobrazowej obowiązującej w Krakowie. Jest to szczególnie wrażliwa sfera, gdyż murale reklamowe przed wprowadzeniem powyższej uchwały, były jednymi z częściej realizowanych w przestrzeni miasta. Od momentu wprowadzenia nowych przepisów w tym zakresie, ten punkt ciężkości przechylił się w stronę artystycznych realizacji, które są rekomendowane przez zespół.

Zespół skupia się na prowadzeniu dialogu i wypracowaniu optymalnych form współpracy z mieszkańcami, instytucjami oraz firmami, które składają wnioski. Formuła otwarta na współpracę i edukowanie poprzez spotkania z wnioskodawcami oraz komunikacja otwarta na argumentację każdej ze stron pozwala na uniknięcie nieścisłości, szczególnie w zakresie obowiązującego w mieście prawa miejscowego.

Procedura

Obowiązująca [procedura AM-13 - Opiniowanie wniosków dotyczących murali](#) określa sposób złożenia wniosku oraz precyzuje, co powinno się w nim znaleźć.

Wprowadzenie procedury miało na celu skrócenie ścieżki obiegu dokumentów dla wnioskodawców i jasnego określenia, jakie ewentualnie uzgodnienia lub pozwolenia będą niezbędne dla realizacji muralu.

Zespół co do zasady spotyka się raz w miesiącu – w czasie spotkania omawiane są wnioski, które wpłynęły do 15. dnia miesiąca poprzedzającego spotkania, jednak w szczególnych przypadkach uwzględniane są również te, które zostały dostarczone w terminie późniejszym, o ile zawierały wszystkie niezbędne informacje wraz z załącznikami. Zespół wypracował formułę spotkań, w których wnioskodawcy są zapraszani do bezpośredniego uczestnictwa, prezentacji i omówienia złożonego wniosku. Pozwala to na otwartą dyskusję oraz wyjaśnienie ewentualnych wątpliwości w zakresie projektu.

Plany

Niemalże od początku wypracowania założeń polityki muralowej, i jej w efekcie powołania Zespołu ds. Murali, jednym z ważnych celów było gromadzenie danych na temat istniejących murali w Krakowie i tych, które przestały istnieć. Inicjatywy tego rodzaju powstają w Krakowie, jednak Zespół ds. Murali dostrzega potrzebę stworzenia bazy wiedzy o tych realizacjach w formie materiału zdjęciowego i źródłowego, która będzie ogólnodostępna. Cel ten ma związek z kolejnym, którym jest możliwość prowadzenia badań naukowych dotyczących sztuki ulicznej we współpracy z krakowskimi uczelniami oraz stworzenie wydawnictw edukacyjnych i promocyjnych, w których znajdują się informacje nie tylko o polityce muralowej realizowanej przez miasto, ale też wykładnia dobrych praktyk w zakresie realizacji murali.

Należy również uwzględnić coraz częściej pojawiające się głosy mieszkańców o stworzenie miejsc, w których zostaną udostępnione ściany do tworzenia legalnego graffiti. Zgodnie ze wstępnym założeniem, zostałyby oznaczone tabliczkami jako „Ściany krakowskie”, na wzór rozwiązania zastosowanego w Wiedniu i innych miastach europejskich. Potrzeba wyznaczenia takich stref jest szczególnie wyraźna w świetle ostatnich dyskusji i kontrowersji związanych z nielegalnym graffiti szpecącym krakowskie zabytki, których usunięcie z obiektów objętych opieką konserwatorską jest procesem złożonym oraz kosztownym dla właścicieli.

W najbliższych latach Zespół ds. Murali chciałby również móc zrealizować festiwal, w ramach którego przynajmniej raz w roku powstawałaby jedna duża realizacja muralowa we współpracy ze znanymi artystami.

Kontakt z Zespołem ds. Murali jest możliwy pod nr tel. 12 616 11 29, 12 616 65 87.

Wniosek można złożyć :

- osobiście – Zespół ds. Murali, działający w ramach Biura Architekta Miasta, ul. św. Krzyża 1, 31-028 Kraków
- mailowo – na adres: murale@um.krakow.pl